

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének
a 2024-2029-es ciklusra szóló
önkormányzati gazdasági programja

Tiszagyulaháza 2025. 03. 16.

*Záradék: Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 19/2025. (III. 25.)
számú határozatával elfogadta.*

Bevezetés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a az önkormányzatok gazdasági programjával kapcsolatban a következőket írja elő:

„(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete megbízatásának időtartamára (2024-2029), a *Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény* fenti előírásai alapján, építve a Képviselő-testület a 35/2003. (VI. 04.) számú határozattal elfogadott *Településfejlesztési Konceptióra* (megállapításainak döntő része napjainkban is érvényes) és *Tiszagyulaháza Településképi Arculati Kézikönyvének* előírásaira az alábbi gazdasági programot fogadja el.

1. TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG HELYZETELEMLÉSE

2.

Rövid történeti áttekintés

A Közép-Tisza mentén terjeszkedő Andrassy-birtok egyik majorsági központja volt. A tiszadobi grófi birtok majorsági központja közigazgatásilag Tiszaszederkény (ma Tiszaújváros) községhez tartozott. A századfordulóra az állandóan Pusztagyulaházán lakó cselédség száma egyre nőtt. Az új község alapjait a tömegesen Pusztagyulaházára költöző polgáriak vették meg. "1903-ban például 54 polgári család költözött Gyulaháza tanyára". De költöztek ide a közeli, sőt, még a távolabbi településekről is. Tiszagyulaháza telepese község 1908-ban jött létre. Kialakításához a szederkényi grófi birtokból leválasztott területet Polgár határából elvett területtel is kiegészítették. Az iskolai oktatás 1905-ben indult meg. A településen 1910. évi népszámlálás szerint 493 fő élt. A mezőcsáti járáshoz tartozott. Az 1920-as statisztikai adatok szerint Tiszagyulaháza kisközség Borsod vármegyében, a mezőcsáti járásban, 581 fő magyar lakossal. 1946-ban a Szabolcs vármegyei Alsó Dadai járáshoz csatolták, majd Tikos községgel körjegyzőséget hozott létre. 1950-től Hajdú-Bihar megyéhez csatolták, majd a Polgári járáshoz tartozott. A lakosság mezőgazdasággal foglalkozott, s az 1959 évi kollektivizálás idején a Búzakalász és Rákóczi Tsz alakult a faluban. Fokozatosan kiépültek azok a legfontosabb közintézmények, létesítmények, mely a 800 főnyi lakosság ellátásához szükségesek. 1950 és 1970 között önálló község volt a polgári járásban, majd 1990-ig a debreceni járáshoz tartozott, mint Polgár társközsége, a faluban az ügyeket több mint 20 éven át tanácsai ügyintéző végezte.

A rendszerváltás után 1991-ben lett újra önálló a község demokratikusan választott önkormányzattal és Folyás községgel közösen választott körjegyzővel.

Táji, természeti adottságok, településszerkezet

Tiszagyulaháza közigazgatási területe tájféldrajzilag teljes egészében a Középtiszai-ártérhez tartozik. Ezen belül is a Borsodi-ártérhez, melynek a Tiszától keletre eső területeit Hortobágyi Tiszamentének is nevezik.

Tiszagyulaháza Hadú-Bihar Vármegye É-Ny-i Peremén, a Hajdúság tájegység északi régiójában helyezkedik. Földrajzi fekvése kedvező helyzetűnek mondható, Polgár 12 km, Tiszaújváros 15 km távolságra van. Nyíregyháza közvetlen buszjáráttal elérhető, a vármegyeszékhely busszal, átszállással érhető el.

A földrajzi elhelyezkedés szerencsésnek mondható a környéken található ipari létesítmények közelsége miatt, melyek a lakosság munkalehetőségeinek adnak teret.

Demográfia, társadalom

A népesség alakulása 2013 és 2024 között

2013 – 726
 2014 – 710
 2015 – 724
 2021 – 666
 2022 – 695
 2023 – 681
 2024 – 675

Sajnos az utóbbi 10 évben évről-évre a lakosságszám stagnál, vagy csökken.

Az adatok a HEP 2023. évben felülvizsgált változatából származnak, megjegyzendő, hogy az utóbbi időszakban több fiatal költözött a faluba.

2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS FŐBB EREDMÉNYEI

2019-2024 KÖZÖTT

Településfejlesztés, közösségi ellátások

Külső forrásból:

- Kertészet új, korszerű fóliasátorral bővült.
- A varroda új épületbe költözött, a megvásárolt üzlet épületébe.
- Felújításra került a Hunyadi utcai út külterületi szakasza.
- A játszótér játékelemei felújításra kerültek.
- Sportpálya új aszfaltburkolatot kapott.
- Felújításra került a Petőfi utca útburkolata.
- A ravatalozó épület és a hűtő berendezés felújításra került.
- Megújult a Zrínyi és Kinizsi utcák útburkolata.
- Külterület út épült a Dobi út és a Rákóczi tanya között és felújításra került az Ady utcai út külterületi szakasza a Rákóczi tanyáig.
- Elkészült a polgármesteri hivatal épületének energetikai felújítása.

Saját forrásból

- Művelődési ház lapos tető, szigetelésjavítás.
- Temető kerítés felújítás

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJÁNAK CÉLJAI, ALAPELVEI

A Képviselő-testület gazdasági programját az éves költségvetési rendeletekben megfogalmazandó prioritások érvényesítése révén kívánja megvalósítani.

A gazdálkodási, költségvetési prioritásokat az alábbi tények, szempontok figyelembevételével határozzuk meg:

- Az önkormányzati alapfeladatok biztonságos ellátása.
- A pályázati munka kiszélesítése és az ehhez szükséges önerőhöz biztonságos pénzügyi tartalék képzése a prioritásként megfogalmazott feladatok végrehajtásának érdekében.

- Az eddig elnyert pályázatokból, illetve saját forrásból megvalósuló beruházások befejezése a legfontosabb teendőnk, 2024-2029-ban ezeket állítjuk előtérbe.
- A települési vonzerő növelése a természeti adottságok minél nagyobb kihasználása, a meglévő kulturális és sport programkínálat szélesítése aktív marketingtevékenység által.
- Tiszagyulaháza gazdasági potenciáljának erősítése a helyi vállalkozásokkal együttműködve.
- A társadalmi-kulturális élet folyamatos fejlődésének elősegítése, az összetartozás érzésének megerősítése a hagyományos közösségi rendezvényekre alapozva.

Alapelvek:

- a) A településfejlesztés területén az önkormányzat legfőbb ez irányú feladata a közszolgáltatások minél magasabb színvonalon való biztosítása, ennek megszervezése.
- b) A humán közszolgáltatások területén alapvető feladat a nevelési-, kulturális-, közművelődési-, sport-, szociális- és egészségügyi intézmények, szolgáltatások színvonalas működéséhez szükséges feltételek biztosítása.
- c) A szociális ellátások terén a pénzben nyújtott ellátások mellett a természetben nyújtott, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítása és a közfoglalkoztatási lehetőségek minél szélesebb körű kihasználása.
- d) A fejlesztések területén elsősorban a hétköznapi életünket megkönnyítő, a mindennapi közérzetünket javító beruházásokat részesítjük előnyben. Továbbra is fontos feladat a közterületeinknek a további szépítése, fejlesztése, a közlekedési infrastruktúra fejlesztése. (szilárd burkolatú utak, járdák).
- e) A tárgyi fejlesztések mellett ugyanolyan fontos a közösség fejlesztése a rendezvények támogatásán, a hagyományápolás elősegítésén keresztül, illetve ezen programokhoz a forrás biztosítása.

4. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJÁNAK KONKRÉT FEJLESZTÉSI FELADATAI 2024-2029. ÉVEKRE

Beruházási, fejlesztési programok, amelyek megvalósításához külső forrást (állami és európai uniós pályázati támogatás) sikerül bevonni.

1. Belterületi útépítési program megvalósítása.
2. Az önkormányzati intézmények felújítása, korszerűsítése, konyha bővítése és felújítása.
3. Közbiztonság javítása céljából a térfigyelő-rendszer működésének helyreállítása.
4. Idegenforgalmi fejlesztési koncepciónak megfelelő idegenforgalmi fejlesztések befejezése (horgásztó).
5. A gyalogos és kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása, fejlesztése.

Karbantartási, fenntartási programok amelyek megvalósításához saját forrás szükséges.

1. Belterületi csapadékvíz-elvezetés helyi, kisebb beavatkozások megvalósítása.
2. A falu közterületeinek helyreállítása, a település virágosítása, szépítése.
3. Elhanyagolt önkormányzati ingatlanok állapotának javítása.
4. Használaton kívüli önkormányzat ingatlanok rendezése, épületeinek elbontása, építési telekként hasznosítása.
5. Hulladékszigetek (2 db) kulturált áthelyezésének megvalósítása.

Községüzemeltetés

Tiszagyulaházán a községüzemeltetési feladatokat az Önkormányzat közfoglalkoztatás keretében látja el.

- közterületi balesetveszélyes fák gallyazása, kivágása,
- buszmegállók takarítása és téli síkosság-mentesítése,
- csapadékvíz-elvezető árkok, átereszek tisztítása, karbantartása,
- önkormányzati ingatlanok előtti járdák takarítása, csúszásmentesítése,

- téli síkosság-mentesítés az önkormányzati kezelésű utakon, közterületeken,
- játszóterek üzemeltetése, karbantartása,
- köztemető fenntartása,
- közterek, közterületek takarítása,
- önkormányzati zöldfelületek kaszálása, parlagfű-mentesítése,
- köztéri szemétgyűjtők ürítése,
- közterületen tartandó ünnepi rendezvények előtt és után berendezések szállítása, takarítása,
- települési lobogózás,
- intézmények épületeinek takarítása, karbantartása, üzemeltetése,
- intézményi étkeztetési feladatok,
- parkgondozás,
- szúnyoggyérítés,
- Jókai-Dózsa-Széchenyi utcák, temető szemésszállítás (hulladékgyűjtők).

Kiemelt célja e feladatellátásnak, hogy a lehető leggazdaságosabban minden évszakban biztosítsa a település napi életének folyamatos működését.

Közzolgáltatások

A közművek jelentős része nem az önkormányzat tulajdonában, kezelésében van, így az önkormányzatnak ezek minőségére csak közvetett befolyása van. A szolgáltatások ára is magasabb szintű jogszabályokban szabályozott, így az önkormányzat hatáskörén kívül esik.

Az önkormányzat célja e területek fejlesztésével a környezet védelme, az illegális szemétlerek felszámolása.

Munkahelyteremtés

Az Önkormányzatnak ezen a területen korlátozottak a lehetőségei, az intézményei (hivatal, óvoda, művelődési ház) adnak munkalehetőséget, illetve a közfoglalkoztatás.

Adópolitika

Az önkormányzati törvény és a feladatalapú finanszírozás alapján az önkormányzatnak magának kell előteremteni a fejlesztéseihez szükséges forrásokat, az állam csak a kötelező önkormányzati feladatok finanszírozását vállalja a település fejlettségének, rászorultságának a függvényében.

Az adóbevételek ésszerű, célszerű, takarékos és átlátható felhasználásával próbáljuk javítani az adózási morált.

Pénzügyi egyensúly

A hosszú éveken át tartó takarékos, fegyelmezett és eredményes önkormányzati gazdálkodásnak köszönhetően Tiszagyulaháza Község Önkormányzatának nincs adósságállománya.

Célunk úgy fejleszteni a községet, hogy folyamatosan fenntartsuk és megőrizzük pénzügyi stabilitásunkat.

Befektetések támogatása

Az önkormányzat a befektetők viselkedését csak közvetett módon képes befolyásolni. A településfejlesztési célok között világosan megfogalmazásra került az önkormányzat ez irányú célja. Vonzó, stabil jogi- és szabályozási környezet biztosítása az adminisztráció, az ügyintézés és engedélyezés területén. Önkormányzatunk kiemelten támogat olyan befektetéseket, amelyek munkahelyet teremtenek, növelik az adóbevételt, de nem veszélyeztetik az itt élők egészségét és a természeti környezetet. Befektetési ügyekben a Képviselő-testület mindig egyedi döntéseket hoz a településrendezési tervben rögzítettek alapján, mérlegelve a gazdaságossági, a környezetvédelmi és az emberitársadalmi szempontokat.

Ingatlangazdálkodás

Tiszagyulaháza teljes ingatlanvagyonra 123 db ingatlanból áll. Ebből törvény és helyi döntés alapján forgalomképtelen 82 db ingatlan (utak, közterek, parkok, árkok, patakok, forrás). Korlátozottan forgalomképes 15 db ingatlan (önkormányzati intézmények ingatlanai). Az üzleti vagyonelemek körébe (forgalomképes ingatlanok) 26 db ingatlan tartozik (önkormányzati lakások, beépítetlen területek, szántók, legelők, erdők, prérházak).

Az önkormányzati ingatlanokkal való gazdálkodás a lehető legésszerűbben kell, hogy szolgálja az önkormányzati feladatok ellátását, a szükséges közszolgáltatások (közmű-infrastruktúra, közintézmények) számára a megfelelő helyszínek rendelkezésre álljanak.

Az üzleti vagyont képező ingatlanok egy része a vagyonrendelet előírásainak megfelelően értékesíthető. A saját feladatok ellátásához átmenetileg nem szükséges ingatlanok bérbe adhatók. Az önkormányzat a beruházások, fejlesztések megvalósításához a költségvetése terhére ingatlant vásárolhat.

Civil kapcsolatok

A településen több egyesület, szervezet működik.

Ezen egyesületek működése a községben, illetve a község határán túl széles körben ismert.

Az egyesületek működését az önkormányzat anyagilag is támogatja. Az egyesületi munka az ide vonatkozó jogszabályoknak megfelelően folyik.

Az önkormányzat a lakosság egyre szélesebb körét kívánja bevonni a település megjelenésének, külső képének javítását célzó teendőkbe. Szeretnénk elérni az egyesületek szorosabb együttműködését, nyitottabbá tételét, a kölcsönös részvételt egymást és a falu programjait illetően.

A településen működő szervezetek, egyesületek, a lakosság és az önkormányzat közös tevékenysége során élhetőbbé tehetjük önmagunk és környezetünk életét.

Saját környezetünkért mindannyian felelőse vagyunk.

A képviselő testületnek mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a településen anyagi biztonságban, békességben és egyetértésben éljenek az állampolgárok.

Tiszagyulaháza, 2025. március 16.

Herbák József
polgármester